

Asian Productivity Organization "The APO in the News"

Name of publication: Prachachart Turakij Newspaper (30 October - 2 November 2014, Thailand)

Page: D-Life/ CSR-HR Section, Page 39-40

เดือนคุณวันพืชมงคล พุศศกั พุศศกัว
prachachat
www.prachachat.net
วันพฤหัสบดีที่ 30 ตุลาคม - วันอาทิตย์ที่ 2 พฤศจิกายน 2557

Paddy Field Art

ปักหมุดเพิ่มผลิตภาพบนแผนที่โลก

ประเทศไทยได้พัฒนาศักยภาพในการผลิตข้าวในเชิงคุณภาพและปริมาณอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ... (The article continues with details about the Paddy Field Art project and its impact on productivity.)

WAFER - 9590
APO-Asian Productivity Organization of JAPAN
สถาบันเพื่อเพิ่มผลิตภาพในภาคอุตสาหกรรม ศูนย์การวิจัยและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิ 105 (สวท.)

หน้า 39-40

เดือนคุณลงหน้า ทุกคำ ทุกข่าว

ประชาชาติ

www.prachachat.net

ธุรกิจ

วันพฤหัสบดีที่ 30 ตุลาคม - วันอาทิตย์ที่ 2 พฤศจิกายน 2557

บป็นที่ทราบทั่วกันว่าประเทศญี่ปุ่นมีความเชี่ยวชาญในเรื่องของการเพิ่มผลผลิตของสินค้าเป็นอย่างมาก และไม่เฉพาะแต่สินค้าทางด้านอุตสาหกรรมเท่านั้น หากสินค้าทางการเกษตรทุกประเภท

ประเทศญี่ปุ่นก็ได้ชื่อว่าเป็นเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จนทำให้ผลผลิต 1 อย่าง สามารถแปรรูปเป็นสินค้าต่าง ๆ ได้มากกว่า 10 อย่าง ทั้งสินค้าทั้ง 10 อย่างยังมีการออกแบบแพ็คเกจจิ้งแตกต่างกัน จนทำให้ต้นทุนการผลิตของสินค้าเหล่านั้น แตกต่างกันสาขา มีรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างมหาศาล ตัวอย่างนี้ให้เห็นในสินค้าประเภทชา, แอปเปิล รวมถึงอาหารทะเลอีกหลายชนิด

แต่สำหรับศิลปะในนาข้าว (Paddy Field Art) ที่หมู่บ้านอินาคาดาเตะ จังหวัดอาโอโมริ กลับตรงข้าม เพราะทุกอย่างเกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน

การวางแผน
การร่วมมือระหว่างชุมชน ภาครัฐ และจิตอาสา
รวมไปถึงการออกแบบความคิดสร้างสรรค์ ที่นำเรื่องของนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ มาปรับใช้ จนทำให้ศิลปะในนาข้าวที่หมู่บ้านอินาคาดาเตะ จังหวัดอาโอโมริ มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ยิ่งเฉพาะในเรื่องของการเพิ่มผลผลิตให้กับชุมชน

“อาจารย์ ทาคาโตะชิ” ผู้บริหารของสำนักงานการวางแผนหมู่บ้านอินาคาดาเตะ และหมวดการท่องเที่ยว เริ่มต้น เล่าให้ฟังว่า...หมู่บ้านของเราตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดอาโอโมริ อยู่ห่างจากกรุงโตเกียวขึ้นไปทางเหนือราว 600 กิโลเมตร

“ขนาดโดยรวมของหมู่บ้านคือ 22.31 ตารางกิโลเมตร เป็น

หมู่บ้านเล็กที่สุดในจังหวัด แต่เรามีทรัพยากรหลัก ๆ เช่น น้ำ และดิน เพื่อทำการเกษตรในการปลูกข้าว แอปเปิล และพืชผักต่าง ๆ”

“เพียงแต่ช่วงผ่านมา เราไม่เคยคิดว่าชุมชนของเราจะปลูกข้าวได้ เพราะอยู่ในพื้นที่อากาศหนาว จนเมื่อปี 1981 มีการค้นพบดินนาข้าวที่ร้างว่าเคยมีการเพาะปลูกข้าวมาตั้งแต่ยุคยาโยอิ (300 ปี ก่อนคริสต์ศักราช) หรือประมาณ 2,000 ปีมาแล้ว จึงทำให้ความคิดของชาวบ้านเริ่มเปลี่ยนแปลงไป”

เพราะทางหนึ่ง เขาต้องการเฉลิมฉลองประวัติศาสตร์ ในฐานะที่เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่บนเขตที่มีการปลูกข้าวที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศญี่ปุ่น

ขณะที่อีกทางหนึ่ง เขาต้องการสร้างชีวิตใหม่ให้กับผู้คนในหมู่บ้านอินาคาดาเตะ

จนปี 1993 ระหว่างการประชุมคณะกรรมการประจำหมู่บ้านทุกคนจึงสรุปตรงกันว่า...เราจะต้องนำข้าวมาทำอะไรบางอย่างเพื่อพื้นที่ หรือทำให้บริเวณนี้มีชีวิตชีว

ที่สุดจึงเกิดโครงการศิลปะในนาข้าวขึ้น

“อาจารย์ ทาคาโตะชิ” บอกว่า...การสร้างสรรค์โปรเจกต์ศิลปะในนาข้าว หรือ Tanbo Art เริ่มขึ้นในปี 1993 โดยเราพยายามเชิญชวนผู้คนให้มาร่วมมีประสบการณ์ในการทำ และเก็บเกี่ยวผลผลิต

“แรก ๆ เราอยากให้พวกเขามีความสนุกในการทำนา ปลูกข้าว จึงให้มีการปลูกข้าวหลากหลายสายพันธุ์ และต่างสีสันทันโดยใช้ต้นข้าวรุ่นเก่า และรุ่นใหม่ เช่น สีเขียวได้จาก Tsugaru Roman ซึ่งเป็นข้าวท้องถิ่นของชุมชน นอกจากนั้นก็จะมีสายพันธุ์ข้าว Yukiasobi และ Beniasobi ที่ให้สีขาว และสีแดง รวมถึงข้าวสายพันธุ์โบราณต่าง ๆ ที่มีสีม่วง และสีเหลือง”

“โดยเรานำสีสันทันของข้าวที่แตกต่างกันเหล่านี้มาสร้างสรรค์และปลูกรวมกันบนทุ่งนา จนกลายเป็นภาพวาดขนาดใหญ่ที่สร้างชื่อเสียงให้กับหมู่บ้าน ทั้งยังเป็นต้นแบบให้หมู่บ้านใกล้เคียง และอื่น ๆ มาปลูกข้าวในรูปแบบเดียวกัน”

กล่าวกันว่า ศิลปะในนาข้าวของหมู่บ้านอินาคาดาเตะเกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ โดยชาวบ้านและเจ้าหน้าที่หมู่บ้านจะใช้เวลาเป็นแรมเดือนในการวางแผนว่าจะใช้ภาพอะไรเป็นผลงานประจำปี

ทั้งนี้ยังต้องใช้ความแม่นยำในการคำนวณ และความอดทนในการสร้างสรรค์ด้วย

เพราะฉะนั้นราวเดือนเมษายนของทุกปี คณะกรรมการหมู่บ้านจะประชุมกันเพื่อเลือก และตัดสินใจว่าปีนี้จะทำภาพ

Paddy Field Art

ปักหมุดเพิ่มผลิตภาพบนแผนที่โลก

อาวารี ทวาคาโดชิ

อะไร หลังจากนี้เจ้าหน้าที่ 6 คน จะร่วมกันร่างภาพในกระดาษ จนมาสู่การรังสรรค์ในคอมพิวเตอร์กราฟิก ก่อนที่จะออกมาเป็นภาพที่เป็นต้นแบบมิติ

จากนั้นก็จะนำไปมาร์กจุดในแปลงนาข้าว โดยมีเจ้าหน้าที่ควบคุมอยู่บนหอคอยสูง เพื่อดูว่าแต่ละจุดที่มาร์กลงไปถูกต้องตามเลย์เอาต์หรือไม่

ตั้งในเดือนธันวาคม 9 มิแรกของโครงการ ภาพที่เจ้าหน้าที่ประจำหมู่บ้าน และชาวบ้านช่วยกันสร้าง ภาพแรกคือภูเขาไฟกิ พร้อมข้อความว่า...อินาคาตาเตะ หมู่บ้านแห่งวัฒนธรรมข้าว

ต่อจากนั้นก็รังสรรค์ภาพศิลปะในนาข้าวอย่างต่อเนื่อง เช่น ภาพพระรถ, อุตะมาโระ, เทพเจ้าฟูจิน, เทพเจ้าโรจิน, ทหาระยา โทตะสี, ภาพนักรบซามูไร, โมนาลิซ่า, พระเจ้าโปเลียน

และล่าสุดกับภาพนางฟ้างักกับงูเซาฟูจิ

ที่ต่างเริ่มต้นจากการใช้พื้นที่นาข้าวเพียง 3 ไร่ในเมืองต้น คือ เหลือง ดำ และเขียว แต่ปัจจุบันใช้พื้นที่นาข้าวหลายชนิดเพิ่มขึ้น ทั้งยังมีผู้คนในชุมชน เกษตรกร และจิตอาสาเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

จากเริ่มต้นเพียง 700 คน ในขั้นตอนการปลูกข้าวบนเนื้อที่เพียง 1,500 ตารางเมตร ในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน จนมาถึงช่วงฤดูเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนกันยายน-ตุลาคม ที่มีชาวบ้านและอาสาสมัครจากเมืองต่าง ๆ เข้าร่วมกว่า 900 คน

จนถึงปัจจุบันมีผู้คนจากทั่วทุกสารทิศมาช่วยกันปลูก และเก็บเกี่ยวกว่า 20,000 คน บนเนื้อที่มากกว่า 15,000 ตารางเมตร ที่ไม่เพียงจะทำให้ผู้คนจากทั่วโลกรู้จักหมู่บ้านอินาคาตาเตะ จังหวัดอาโอโมริ

ยังทำให้หมู่บ้านใกล้เคียงต่างช่วยกันพัฒนาศิลปะบนนาข้าว ในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย อาทิ หมู่บ้านมิซึชะวะนำเสนองานตัวการ์ตูน, หมู่บ้านชิระตากะเสนองานเกี่ยวกับประเพณีพื้นบ้าน, หมู่บ้านฮาซากิการนำเสนอภาพรูปสัตว์ต่าง ๆ และหมู่บ้าน นิชิโอะนำเสนอภาพแมลงปอ และเต่าทอง

ที่สำคัญ ยังมีการคิดค้น Rice-code เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการขายข้าว และ สินค้าเกษตรชุมชนต่าง ๆ อีกด้วย เพียงแค่นักท่องเที่ยวติดตั้งแอปพลิเคชัน Nature-barcode ลงในโทรศัพท์ แล้วสแกนรูปภาพบนนาข้าวเหมือนกับสแกน QR-code

นักท่องเที่ยวก็สามารถสั่งซื้อข้าวจากหมู่บ้านอินาคาตาเตะได้เพียงปลายนิ้วสัมผัส

ถามว่าทุกอย่างเกิดขึ้น และประสบความสำเร็จจากอะไร ? คำตอบคือเกิดจากกระบวนการคิด และกระบวนการเรียนรู้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน จนทำให้เกิดการวางแผน และการสร้างความร่วมมือ จนนำมาสู่การเพิ่มผลิตภาพให้กับชุมชน

ทั้ง ๆ ที่หมู่บ้านแห่งนี้ ในอดีตไม่เคยมีชื่ออยู่บนแผนที่โลกเลย แต่บัดนี้ หมู่บ้านอินาคาตาเตะ จังหวัดอาโอโมริ กลับเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก

ที่ใคร ๆ ก็อยากเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยทั้งสิ้น ซึ่งไม่ธรรมดาเลย ?

หมายเหตุ - ขอขอบคุณ APO-Asian Productivity Organization of JAPAN

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม สำหรับการขอรับทุนเพื่อไปดูงาน และศึกษางาน ณ ประเทศญี่ปุ่น

